

2. Лихочвор В.В. Зерновиробництво: Навч. пос. / В.В. Лихочвор, В.Ф. Петриченко, П.В. Іващук. – Львів: НВФ "Українські технології", 2008. – 624 с/

3. Кузнецова М. А. Лекарственное растительное сырье и препараты / М. А. Кузнецова. М., 1987. – 190 с.

4. Зінченко О. І. та ін. / Рослинництво: Підручник / О. І. Зінченко, В. Н. Салатенко, М. А. Білоножко ; За ред. О. І. Зінченка. – К. : Аграрна освіта, 2001. – 591 с. : іл.

УДК 633.8

ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ: АГРОТЕХНІКА ТА ЗБЕРІГАННЯ

М. І. Федорчук, д-р с.-г. наук, професор

О. А. Коваленко, канд. с.-г. наук, доцент

М. М. Корхова, канд. с.-г. наук, доцент

М.О. Тарасова, студентка

Миколаївський національний аграрний університет

Приблизно 500 000 видів рослин відомо нам на сьогодні, із цієї кількості лише до 10% їх застосовується в лікувальних цілях. Початок розвитку лікарського рослинництва датується 1916 роком. Із цієї плеяди культур частина кущі, напівкущі, ліани, дерева, але більшість є трав'янистими рослинами [2].

Ці рослини є джерелом для отримання різноманітних лікарських речовин. Вирощують лікарські рослини на захищених ділянках, щоб під час сильних морозів та вітрів рослини не загинули.

Більш сприятливими для вирощування лікарських рослин є чорноземи та легкосуглинкові ґрунти. Не рекомендують висаджувати їх на засолених, заболочених та піщаних ґрунтах.

Найкраще вирощувати лікарські рослини на площах де розміщувались однорічні та багаторічні трави, озимина, але кращим варіантом був би пар. По парі, після ретельної підготовки ґрунту та знищення бур'янистої рослинності складувалися б оптимальні умови для послідувочої лікарської культури. За умов висаджування їх після зернових культур необхідно проводити лущення стерні у два сліди, після збирання попередника. Зяблеву оранку слід проводити на глибину 25–27 см. У цей час вносять гній.

Для більш якісної боротьби з бур'янистою рослинністю необхідно використати гербіциди, наприклад Раундап із розрахунку 3-6 л/га, або бакову суміш з Раундапу (3-6 л/га) та Естерону (0,4–0,6 л/га) та витратою 100-150 л/га робочого розчину.

У якості добрив під лікарські культури застосовують мінеральні добрива NPK по 45 - 60 кг/га, в тому числі проводячи їх внесення Р і К -

восени, а азотні - перед сівбою або висаджуванням.

Найкраще висівати лікарські рослини під зиму. До настання холодів сходи утворюють розвинену розетку листків і краще перезимовують. Проводять зяблеву оранку не пізніше ніж за 20–25 днів до сівби для створення природного ущільнення ґрунту. На глибину 5-7 см проводять передпосівну культивуацію з наступним боронуванням та прикочуванням ґрунту.

Більшість рослин мають дрібне насіння, і їх висівають сухим насінням без підготовки. Норма висіву його залежить від розміру та маси 1000 насінин культури і становить від 3 до 8-20 кг/га. Сівба проводиться сівалками СОН-2,8, СО-4,2 та іншими з шириною міжрядь від 45 до 70 см [3]. При висіву культур до гектарної норми насіння додають 50...100 г маячних рослин при сівбі, які сходять раніше основної культури.

При появі ґрунтової кірки роблять легке руйнування її за допомогою райборінок.

Збирання різних культур проводять як механізованим способом так і вручну.

Існують два способи сушіння зібраної сировини, це сушіння природним теплом, без штучного підігрівання, а також сушіння зі штучним підігріванням; сушіння під вакуумом; сушіння у середовищі рідкого азоту. Лікарська сировина повинна зберігатися в сухому приміщенні, яке вентильюється, в сухій, без сторонніх запахів тарі, а в аптеках – в ящиках з кришкою; на складах – в паперових мішках, ящиках. Для пакування фасованої лікарської рослинної сировини використовуються картонні пачки, паперові пакети [4].

Література

1. Лікарські рослини: енциклопедичний довідник / Відповідальний редактор А. М. Гродзінський. - К.: Видавництво «Українська енциклопедія» імені М.П. Бажана, Український виробничо-комерційний центр «Олімп», 1992. – 544 с. ISBN 5-88500-055-7
2. М. О. Лубенська дослідна станція для культури лікарських рослин // Продуктивні сили України. 1929. № 2;
3. Рослинництво: Підручник/ О.І. Зінченко, В.Н. Салатенко, М.А. Білоножко; За ред. О.І. Зінченка. – К.: Аграрна освіта, 2001. – 591с.: іл.
4. Наказ МОЗ України від 16.03.1993 р. № 44 [Електронний ресурс] // Аптека. ua. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.apteka.ua/article/91510>.